

Kaya Boztepe

SARI PAŞA
5
VE TÜRK MUCİZESİ

DESTEK YAYINLARI: 2114
ARAŞTIRMA: 343

KAYA BOZTEPE / SARI PAŞA VE TÜRK MUCİZESİ

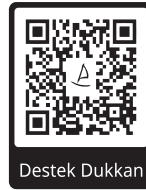
Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Editör: Ali Çelebi
Kapak Çizimi: Hulis Mavruk
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Mayıs 2025
Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-625-5942-55-5

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 77699
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu/İstanbul
Tel. (0) 212 613 30 06

Kaya Boztepe
SARI PAŞA
5
VE TÜRK MUCİZESİ

Bizlere Atatürk sevgisini aşıl原因, onu anlatan, anlatırken yaşıayan, çok genç yaşta kaybettiğim sevgili babam Fikret Can Boztepe,

‘Bütün Dünya’ dergisinde bana Atatürk ve Gençliğin Dünyası’ kapılarını açan Mete Akyol üstadım,

“Sen her zaman Atatürk’ü anlatmalısın, yazmalısın hatta mutlaka anadilin, İngilizce yazmalısın; bana söz ver!” diyen Prof. Dr. Talat Halman hocam, “Ne güzel anlatıyorsun; yaz bunları!” diyen Atatürk sevdalısı can kardeşim Volkan Konak, Huzur içinde uyusunlar...

İÇİNDEKİLER

Teşekkür.....	11
Önsöz.....	13
Salacaklı Ali Fuat, Karamanlı Kazım ve Selanikli Mustafa	15
Saraya Damat Olmayı İstemedi.....	25
Kral Ferdinand'la Opera.....	30
Unutulamaz Çanakkale.....	37
Şehit Kanıyla Kapatılan Bakkal Borcu	42
Biz Evsahibiyiz	44
Harrington'ın Arabasına Kadar Aldılar!.....	58
Hedef Anadolu	63
Safsatalar ve Gerçekler.....	72
Gazi Kovanın Hikâyesi.....	75
Osman Nevres'i Kim Olarak Bilirsiniz?.....	84
İşkencelerin Yıldırmadığı Fatma Seher	88
14 Mart Neden Tıp Bayramı?.....	93
İki Din Adamı!	99
Büyük Taarruz	103
Zaferi Getiren Kurt Kapanı.....	107
Al Sancak, Alsancak'ta Dalgalanırken	119

Donanmayı Hemen Çekin!.....	122
İzmir'in Kaybolan Kılıcı.....	127
Mudanya ve Saltanatın Sonu	135
Gerçek Zaferi Öğretmenler Kazanacak.....	141
Lozan'da Diplomatik Savaş	143
Lozan'ın Gizli Maddeleri!	154
Bir Cumhuriyetin Kodları.....	159
Ateş Hattında Bir Casus: İngiliz Kemal.....	168
Süreyya Ağaoğlu ve Sosyal Yaşama Katılan Kadınlar.....	173
Dünya Kadınları Türkiye'de Toplandı.....	176
Ekonomik Başarı Olmadan, Zafer Mümkün Olmaz!	181
Eğitim ve “Atatürk'ü Aşmak!”	189
Zafer ve Zafere Giden Yol	195
Torpil, Liyakat ve Atatürk.....	199
Berlin'de Hâkimler Var	202
Karatahta ve Demokrasi Dersi.....	206
Tarih Bilmenin Önemi ve Litvanya'daki Türkler	214
İleri Görüşlü Olmak	218
Bulgar Köylüsünün Gösterdiği Gerçek	223
Türk Subayı Selam Verdirir.....	228
Erzurum Kongresi Sonrası Madde Madde Söyledi.....	240
Hitler ve Atatürk.....	244
Diz Bağı Nişanı, Fahri Doktora İstemez.....	252
Uşaklığı Öğrenemeyen Millet!	256
Üstü Çizilen “Beni Hatırlayınız”	259
Sağlık Değil Hatay Önemli	266

Dünü, Bugünü Ve Yarını Anlamak.....	273
Devlet Adamı Olmak	285
48 Kuruştan Uzak Kitabı Yazmaya	291
Bizden Biri.....	305
Sarı Paşa'nın Başarısının Sırrı	308
Hem Yazar Hem de İyi Okuyucu.....	312
Kurtdereli Mehmet Pehlivan	316
Atatürk ve Folklor	322
Bir Eş, Bir Anne	329
Sarı Paşa ve Aşk	341
Prenses Mevhibe	354
Tarihte Türk, Halde Türk, Ebediyen Türk	362
Kök Tengri, İslamiyet, Araplar ve Türkler	367
Ben Ne Yapabilirim ki?	374
10 Kasım'da Doldurulan Boşluklar	379
Sonsöz	387
Yararlanılan Kaynaklar.....	389

KAYA BOZTEPE

Amerika, Chicago’da doğdu. Ailesinin Türkiye’ye kesin dönüş yapmasıyla birlikte, orta ve lise öğrenimini TED Ankara Koleji ve English High School’da tamamladı. Üniversite eğitimi için tekrar Amerika’ya döndü. CUNY New York Üniversitesi’nde Ekonomi ve İşletme okudu.

Planet Green NY firmasının CEO’su olan Boztepe, New York’da “Türk’ün Sesi” Radyo ve Televizyonu’nu kurdu.

Aralarında birçok Fortune 500 şirketlerinin de bulunduğu iş dünyasında, başta Wal-Mart zincirinde olmak üzere, organik, dönüşümlü ürün, arıtma ve doğal enerji projelerini başlattı. Dünyanın birçok şehrinde yöneticilik, iş idaresi, insan kaynakları ve kişisel gelişim konularında eğitim ve seminerler veren Kaya Boztepe, burs imkânları, staj, kişisel gelişim, iletişim, lobi faaliyetleri gibi konularda da gençlerle yol göstermekte ve “Atatürk” üzerine seminerler vermektedir.

İlk Türk Günü Yürüyüşleri, gençlik teşkilatları, toplum örgütlenmesi, Kongre, Senato ve Beyaz Saray ile ikili ilişkiler başta olmak üzere, Türkiye’yi ilgilendiren her konuda aktif olarak çalışmalar yapan Kaya Boztepe, uzun yıllar Türk Amerikan Dernekleri Federasyonu Kongre Başkanlığı, Yönetim Kurulu Üyeliği ve 2 dönem üst üste Genel Başkanlık görevlerinde bulunmuş, hâlâ Türk Amerikan Senato Başkanı olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

TEŞEKKÜR

Her kitaba kendi yazdığı ilk kitapmış gibi özen gösteren Destek Yayınevi sahibi Sayın Yelda Cumalıoğlu,

Türkçenin etkin kullanımı ve edebi dil konusunda yeni ufuklar açan, son dönemin önemli yazarlarından değerli dostum Uğur Becerikli,

Bu muhteşem yağlıboya Atatürk portresini bu kitap için bana hediye eden sanatçı dostum Hulis Mavruk,

Bana Atatürk seminerleri için kapılar açan sevgili Ülker Özen ve her fırsatta “Bunları mutlaka yaz!” diyen sevgili Mine Kırıkkanat,

En büyük destekçilerim Gülbin ve İpek Özbey,

Ve bir de Mehmet Kabasoğlu’na içten teşekkürlerimle.

O olmasaydı ben belki yine bir sürü şey yapardım yapmasına ama neye benzerdi bilemiyorum...

İyi ki varsınız!

ÖNSÖZ

Türkiye'ye ilk gelişimizde babam bizi Anıtkabir'e götürmüştü.
“Babamızı ziyaret edeceğiz...” demişti.

Atatürk'ü anlatırken gözleri ıslıl ıslıl parlardı.

Annem de Kuvvacı bir ailenin torunu, tam bir Cumhuriyet kadını... Yani büyütülürken, sadece “kimselere muhtaç olmayın, vatana ve millete hayırlı bir evlat olun” diye yetiştirilmiş, bizleri de yetiştirirken aynı ülküler doğrultusunda hareket etmiş bir kuşağın temsilcilerinden...

Evet, bizler de bayramlarda bile “şeker ikram ederlerse teşekkür edip almayın, çok ısrar ederlerse bir tane alın, görgüsüzlük yapıp birden fazla almayın; kibarca teşekkür edin” diye tembihlenerek yetiştirilmiş bir dinozor kuşağız.

“Kimselere tepeden bakmayın, yapılan yardımdan kimsenin haberi olmasın, başkalarının da canı çeker, sakın sokakta bir şey yemeyin; yalan söylemeyin, çalmayın, çırpmayın, iyi olun; çalışkan olun, temiz olun, saygılı olun, örnek olun...” şeklinde birçok tavsiyenin kafamıza kazındığı bir dönemde, anne ve babaların sadece gözleriyle bakarak bizlerle iletişim kurduğu bir zamanda

yetiştik. “Doğru otur, beni oraya getirme, kapa çeneni, sonra konuşuruz, bu senin yanına kalmaz, sakın ha!” gibi birçok emri gözleriyle anlatabilen bir kuşaktan bahsediyorum...

Bize her zaman Atatürk’ü anlattılar, onu örnek gösterdiler.

Dünyanın birçok ülkesinde seminerler vererek anlattığım, uzun yıllar, başta ‘Bütün Dünya’ dergisi olmak üzere yazdığım bir-birinden güzel hikâyelerle derlediğim ‘Sarı Paşa ve Türk Mucizesi’ kitabını, bazen gülümseyerek, bazen hüznlenerek, bazen de şaşkınlık içinde okuyacağınızı düşünüyorum.

Bir kısmı bilinen, bir kısmı belki de hiç duymadığınız hatıralardan oluşan bu kitabın gelirleri, yurtdışında kurduğumuz Atatürk okulları yararına harcanacaktır.

Keyifli okumalar.

SALACAKLI ALİ FUAT, KARAMANLI KAZIM VE SELANİKLİ MUSTAFA

Genç adam, Harbiye binasının önünde durdu ve derin bir nefes aldı. Alnında birikmiş teri mendiliyle silerken bunun yorgunluktan değil, heyecandan kaynaklandığının farkındaydı.

Babasının karşı çıkmasına rağmen asker olmak istiyordu. Aynı ağabeyi, babası hatta dedesi gibi... Ülkenin durumu hiç de iç açıcı değildi.

Kararlı adımlarla, görüntüsüyle bile insanı ezen ihtişamlı demir kapıya yürüdü ve nöbetçi subaya kendisini tanıttı. Subay,

“Yukarı kat, sağdan ikinci oda...” dedi.

Topkapı Sarayı’nın girişini andıran devasa kapıdan içeri adım attığında, heyecandan kalbi yerinden çıkacak gibiydi. Mermer eşiği erimeye yüz tutmuş holde yankılanan ayak seslerini dinleyerek merdivenlere yürüdü. Makama ulaşp, görevli kapıyı açtığı anda, koca bir masada dosyalar içinde kaybolmuş olan albay, kafasını bile kaldırıp bakmadan,

“Gel evladım.” diye seslendi.

Genç adam selam verdi. Heyecanını gizlemeye çalışarak elindeki evrakı albaya uzattı. O zamanki ismiyle Mekteb-i Harbiye-i Şahane’nin Dâhiliye* Müdürü Albay İbrahim Bey,

“Bana nöbetçi subayı çağırın!” diye seslendi.

Genç adam, albayın kime seslendiğini anlayamadan kapıdan içeri bir subay girdi. Selam verdi. Albay yine başını kaldırmadan,

* İç hizmetler.

“Salacaklı Ali Fuat Efendi sınavları vererek dışarıdan mektebe katılmaya hak kazandı...” dedi. “Kendisini birinci sınıfın birinci kısmına götürün.”

Sonra başını kaldırıp önce genç adama sonra da nöbetçi subaya baktı.

“Fuat Efendi, şehit Müşir* Mehmet Ali Paşa’nın torunudur.”

Genç adam, nöbetçi subayla beraber çıkarken az daha heyecandan selam vermeyi unutuyordu. Artık asker olmuştu...

Nöbetçi subay önde, o arkada, koridorlardan geçip bir başka makama geldiler. Günlerden cuma olduğu için ve o zamanlar izin günü pazar yerine cuma olduğundan koridorlar, şen şakrak, izinden dönen genç subaylarla doluydu. Makam odasına girerlerken nöbetçi subay bir görevliye,

“Birinci sınıfın birinci kısım çavuşu gelsin bana!” diye seslendi.

Koltuğuna oturduktan sonra da ekledi:

“Mustafa Efendi sizden birkaç ay önce Manastır Askeri İdadisi’nden** geldi. Çalışkan, iyi huylu ve zeki bir çocuktur. Onunla iyi anlaşın.”

Kapıdan içeri on yedi, on sekiz yaşlarında, sarı saçlı, sarı bıyıklı, parlak mavi gözlü, pembe yanaklı, zayıfca bir çocuk girdi.

Askeri üniforması içinde parıldayan bu genç, nöbetçi subaya selam verip,

“Emredin komutanım!” dedi.

Komutan selamı alıp,

“Senin takımın birinci mangasına, sınavla Harbiye’ye kabul edilen Salacaklı Fuat Efendi’nin kaydını yaptık...” dedi. “Alıp gidin. Kendisine nasıl hareket etmesi gereğini güzelce anlatın. Askeri İdadî’den gelmediğini de dikkate alın.”

İşte ülkenin kaderini değiştirecek Mustafa Kemal ile son derece yakın arkadaş olacak Ali Fuat*** böyle tanışmışlardı.

* Osmanlı döneminde mareşal ile orgeneral karışımı rütbe.

** Osmanlı döneminde lise dengi okullara verilen isim.

*** Ali Fuat Cebesoy (1882-1968).

Mustafa Kemal,

“Önce yatakhaneye çıkalım, size yatacağınız yeri göstereyim.
Sonra dershaneye gideriz.” dedi.

O günü Ali Fuat anlatıyor:

“Yatakhane, üst katta Boğaz’a bakan cephenin ortasındaydı. Burasını beğendim. Birinci katta cephesi Nişantaşı tarafında olan dershanemiz ise önünde aristokrat daireleri olduğu için, içeriye az ışık giriyordu. Bu yüzden salona ‘Karanlık Dershane’ adı verilmişti. Mustafa Kemal, ‘Dershanemiz karanlık fakat bizim yüreklerimiz aydınlıktır...’ dedi ve hangi okuldan geldiğini sordu.

Modadaki Fransız Saint Joseph Lisesi’nde okuduğumu söyledim. Sustu, bir şey daha sormak istediğini fakat çekindiğini anladım.

‘Galiba, daha başka şeyler de öğrenmek istiyorsunuz...’

Kararsızlığı geçmişti.

‘Askeri İdadi derslerinin sınavlarını verdiniz mi?’

‘Hepsinden sınava girdim. Yalnız hesap, geometri ve cebir gibi dersleri Saint Josef’te Fransızca okuduğum için bunlara ait soruların yanıtlarını Fransızca olarak vermek istediğimi söyledim. Sınav kurulu ricamı kabul etti.’

Birden elimi sıktı.

‘Çok iyi, çok iyi! Birbirimize yardımcı olacağız. Merak ettiğim bazı Fransızca eserleri okumak için sık sık sözlüğe bakıyordum. Bundan sonra sizden yararlanmaya çalışacağım.’

Bu sırada çavuş işaretinin üzerindeki sarı şerit dikkatimi çekti. Ne anlama geldiğini sordum. Meğer Fransızca sınavına girmiş, başarı kazanmış, ondan dolayı bu şeride layık görülmüş... O zamanlar Türk okullarında yabancı dil öğrenimi kolay değildi. Kendi kendisine çalıştığı ve büyük çaba gösterdiği kesindi. Toplamı yedi yüz elli kişiyi bulan birinci sınıfta, kendisi gibi dil bilenlerin sayısı parmakla sayılacak kadar azdı.

‘Ailenizde asker var mı?’ diye sordu.

‘Ailemizin bütün erkekleri askerdir.’ dedim, memnun oldu.

Biz konuşmaya devam ederken arkadan, ‘Fuat, Fuat!’ diye birisinin bağırıldığını duydum. Başımı çevirdim, Mehmet Ali ağabeyim bize doğru geliyordu. Kendisine sınıfımızın çavuşunu tanıttım. El sıkıştılar. Okulun üçüncü sınıfında olan ağabeyim,

‘Mustafa Kemal Efendi’yi giyaben tanıyorum; Manastır’dan gelen arkadaşlar çok övgüde bulundular.’ dedi.

Yeni arkadaşım, övülmekten sıkılmış mahcup bir tavırla başını hafifçe önüne eğdi ve teşekkür etti.”

Aradan birkaç gün geçmişti.

Arka sıralarda oturan Ali Fuat’ı yemekhanede bulan Mustafa Kemal,

“Bizimle oturmak ister misin Ali Fuat Efendi?” diye sordu.

O da

“Nasıl emrederseniz çavuşum.” cevabını verdi.

Mustafa Kemal, onu arkadaşlarıyla tanıştırdı: Pirlepelî Ali Fethî*, Edirnelî Cafer**, Fahrettin Efendi*** ve diğerleri...

* Ali Fethi Okyar (1880-1943).

** Cafer Tayyar Eğilmez (1877-1958).

*** Fahrettin Altay (1880-1974).

Ali Fuat Efendi'nin babası İsmail Fazıl Paşa'ydı. İsmail Fazıl Paşa'nın arkadaşı hatta uzaktan akrabası olan Karamanlı Mehmet Emin Paşa'nın "Zeyrek" lakaplı oğlu da aynı okuldaydı. Harp Okulu'na Kuleli Askeri lisesinden gelmiş olan Zeyrek Kazım^{**}, arkadaşları Mustafa Kemal^{*}le tanıştıran Ali Fuat Efendi oldu. Sınıfının birincisi olan Zeyrek ve Mustafa Kemal'e,

"Babamın talimatıdır: Bu hafta sonu bize gidiyoruz; itiraz istemem!" dedi.

Üç arkadaş cuma tatilinde kol kola dışarı çıktılar.

Mustafa Kemal, Ali Fuat Cebesoy ve Kazım Karabekir...

Tarihin cilvesi bu olsa gerek...

Mustafa Kemal, Ali Fuat Cebesoy ve Kazım Karabekir.

Milli Mücadele'nin başlangıç günleri...

O günlerde en önemli iki isim Ali Fuat Cebesoy ve Kazım Karabekir'dir.

Alman hayranı Enver Paşa'nın hesapsız hevesleri yüzünden Alman Liman von Sanders komutasındaki Yıldırım Orduları isimli Türk ordusu, tamamen yok olmakla burun buruna gelmişti. Orduyu bu durumdan kurtaran, görevi devralan Mustafa Kemal Paşadan başkası değildi.

* Çabuk kavrayan, zeki.

** Musa Kazım Karabekir (1882-1948).